

[Aksel Møller.]

at tildele oppositionen en rundelig part af det.

Den højtærede statsminister sagde, at der ikke den 3. juni blev fremsat noget forslag fra oppositionens side om, at folketinget skulle fortsætte sin møderække. Det ville da vel egentlig heller ikke have været særlig naturligt. Det ærede medlem hr. Erik Eriksen og også jeg sagde, at vi naturligvis måtte være betænkelige ved at tage på en fire måneders ferie i denne situation, men at den højtærede statsminister kunne være sikker på, at tinget ville være parat til at møde den høje regering, hvis den havde forslag at fremsætte overfor tinget. Men vi læste jo i dagene lige før debatten den 3. juni, hvorledes den højtærede handelsminister udtalte, at når nu folketinget var kommet hjem på ferie, ville regeringen drøfte valutaspørgsmålet. Det kan da ikke have været meningen, at vi skulle forstyrre denne tôte à tôte indenfor regeringen om disse problemer. Nej, der kan efter min mening ikke være tvivl om, at den højtærede statsminister ved i sin erklæring i dag at sætte en streg under, at det ikke blev begæret, at tinget skulle blive inde, har gjort et mislykket forsøg på at lægge ansvaret for den senere tids udvikling over på andre.

Den højtærede statsminister siger i sin erklæring til tinget, at der ikke ved nogen lejlighed — altså hverken den 3. juni eller i de partiformandsmøder som har fundet sted efter den 3. juni — er blevet stillet forslag fra oppositionen til bekæmpelse af valutakrisen. Det er så sandt, som det er sagt. Det er regeringens pligt at lede landet, det er oppositionens pligt at tage stilling til regeringens ledelse og bedømme dens forslag. Med regeringsmagten følger regeringsansvaret, og det forekommer mig derfor, at det ville have været en utidig gerning, om vi havde stillet forslag på et tidspunkt, da dette måtte være regeringens sag, forslag, som den med sit samlede overblik over situationen mente kunne løse krisen.

Der har under denne debat været en del drøftelse af forholdet mellem regeringen og oppositionen i principiel belysning. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard beskæftigede sig med det spørgsmål i går.

Det ærede medlem tænkte sig en situation, en situation, som altså var således, at den ikke behøvede at være aktuel, og han sagde, at det ville skade vort parlamentariske liv, hvis oppositionen med et mistillidsvotum afviste en regerings politik; følgen ville naturligvis blive en ny regering, som på forhånd — således forstod jeg ham — ville køre fast, hvis den tidligere regering anvendte de samme våben overfor den.

Men det ærede medlem — jeg var lige ved at sige det højtærede medlem, og det ligger jo i, at det ærede medlem har en ganske særlig placering, når det gælder om at fortolke grundloven — det ærede medlem sprang en mulighed over, som dog må være den mest åbenbare i en sådan situation: at der følger et valg efter. Det er efter min opfattelse meningen med vor fatning, at vi i vort lille land kan appellere til vælgerne, når arbejdet i folketinget ligger sådan, at der ingen bro længere går mellem oppositionen og regeringen. Og dette er vel sådan stort set, hvad der nu er hændt.

Der er ingen grund til i denne replik nærmere at belyse årsagerne til, at det er gået sådan, men et lille rids over situationens udvikling vil vel bidrage til en klaring af vor motivering for at erklære, at der ikke går nogen bro mellem opposition og regering i dag.

Den høje regering arvede en valutabeholdning på ca. 400 mill. kr. Denne valuta-beholdning var blevet tilvejebragt — således som det gentagne gange er blevet sagt under denne debat — ved svære ofre fra befolkningen. I dag har vi en valutagæld på henved 100 mill. kr. Den høje regering kunne vente, at vi skulle møde den med tillid, hvis regeringen havde sagt: den udvikling, vi her har oplevet, skyldes, at vi ventede noget andet end det, der indtraf. Det er menneskeligt at fejle, men det hedder vist også, at det kun er dårer, der fremturer i deres fejltagelser. De taler, vi har hørt her i dag og ved den højtærede finansministers fremsættelse af lovforslagene, viser imidlertid en forbløffende mangel på forståelse af regeringens ansvar for denne vending. Den højtærede finansminister — således forstod jeg den tale, han holdt i dag — mener altså stadig, at det har været en korrekt politik at holde pengemængden uforandret til trods for de store valutatab.